

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 39 • listopad 2009 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Dzień Wszystkich Świętych

Inauguracja kampanii

**„Życie jest zbyt cenne,
nie zostawiaj go na drodze”**

Program przebudowy dróg

Lista zatwierdzona

W numerze

Październikowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Święto Niepodległości	6
Zostań rodziną zastępczą	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
Zakwalifikowano „schetynówki” na przyszły rok	8
„Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze”	9
Konkurs kulinarny wojewody	9
Ludzie naszego regionu	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Przemijanie...

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Mowa jest o pińczowskim gimnazjum.

Powstałe w 1551r. protestanckie gimnazjum pińczowskie, z czasem nazwane sarmackimi Atenami, było najstarszą tego typu szkołą w Polsce oraz, obok Akademii Rakowskiej, czołowym ośrodkiem reformacji kalwińskiej i ariańskiej w kraju. Protestantyzmowi zaczął sprzyjać ówczesny dziedzic Pińczowa Mikołaj Oleśnicki, który wypędził z miasta paulinów, kościół zamienił na kalwiński zbór, zaś w budynku klasztorным otworzył owo słynne gimnazjum. Do Pińczowa zaczęli napływać zwolennicy reformacji, schronienie znalazł tu m.in. Włoch Francesco Stankar, jeden z inicjatorów powstania szkoły. Pierwszym jej rektorem był bakałarz Grzegorz Orszak. Rozkwit szkoły nastąpił w 1556 r., po przybyciu do niej nauczyciela Piotra Stoińskiego, który opracował jej regulamin „Urządzenie Gimnazjum Pińczowskiego”. Wyjątkową pozycję gimnazjum podkreślał fakt przyjęcia przezeń nowoczesnego modelu szkoły uczonej, humanistycznej. Wprowadzono podział na klasy, z których każda miała swojego nauczyciela i własny program nauczania. W szkole wykładano m.in. łacinę, grekę i język polski. Gimnazjum było znane z wysokiego poziomu nauczania, cieszyło się zainteresowaniem i obejmowało swoim zasięgiem szerokie kręgi młodzieży różnowiernej nie tylko z okolic Pińczowa, a nawet z Krakowa.

Okres świetności różnowierczego gimnazjum – w 1560 r. przekształcono go w szkołę ariańską - zakończył się z chwilą, gdy Pińczów przestał być ośrodkiem

reformacji. Miasto zakupił w 1586 r. biskup krakowski Piotr Myszkowski, a sławne niegdyś gimnazjum stało się z czasem szkołą parafialną.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Czesław Gałczyński. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Wybitny botanik, na Górze Chełmowej k. Nowej Słupi wyróżnił w 1890 r. nowy gatunek modrzewia. O kim jest mowa?

Na odpowiedzi czekamy do 27 listopada 2009 roku, pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Październikowy przegląd wydarzeń

Wzorowo przeprowadzonej akcji gratulowała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba strażakom, którzy wzięli udział w operacji gaszenia pożaru hali w Targach Kielce. Wyróżnionych zostało 62 strażaków, którzy w szczególny sposób

przyczynili do ugaszenia pożaru jednej z hal, jaki wybuchł 30 sierpnia. Wojewoda wręczyła listy gratulacyjne w imieniu swoim oraz wicewojewody Piotra Żołądka.

„Jesteśmy pełni podziwu dla profesjonalizmu i zaangażowania w wykonywanie swych obowiązków. Dziękujemy za gotowość niesienia pomocy potrzebującym, ratowania zdrowia i mienia. Za podtrzymywanie strażackich ideałów. Zasługuje to na szacunek i największe uznanie. Gratulując ofiarności i bohaterstwa, składamy serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności i sukcesów w pracy zawodowej oraz odwagi w dalszej służbie społeczeństwu” - czytamy m.in. w liście.

Nauczycieli i dyrektorów ze świętokrzyskich szkół oraz placówek oświatowych odznaczył Krzyżami Zasługi wicewojewoda Piotr Żołądek. Uroczystość odbyła się w Muzeum Narodowym w Kielcach z okazji obchodów Dnia Edukacji Narodowej. Wśród odznaczeń znalazły się 2 Srebrne Krzyże Zasługi oraz 2 brązowe. - Nauczanie to nie tylko proces pedagogiczny, to również wielkie zadanie wychowania młodego człowieka i pokazania mu właściwych wzorców. Dziękuję wszystkim nauczycielom za to, że nieustannie rozwijają intelekt dzieci i młodzieży i umiejętnie przekazują im wiedzę - powiedział wicewojewoda.

37 pedagogów otrzymało również Medale Komisji Edukacji Narodowej, a 33 Medale za Długoletnią Służbę. Dla najbardziej wybitnych nauczycieli ufundowano specjalne nagrody.

Wojewoda otworzyła w Kazimierzy Wielkiej kolejny nowy obiekt sportowy wybudowany w ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012”.

Boisko zbudowano przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 3. Podobne powstały do tej pory powstały już także m.in. w Bielinach, Busku-Zdroju, Smykowie, Ostrowcu Św. i Strawczyni. Program ogłoszony przez Ministerstwo Sportu i Turystyki przewiduje pomoc samorządom w budowie kompleksów sportowych składających się z boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem, boiska wielofunkcyjnego do gry w koszykówkę, piłkę ręczną, siatkówkę czy tenisa ziemnego. Taki obiekt musi także posiadać budynki z szatniami i sanitariatami. W 2009 roku na do realizacji zakontraktowano, w ramach przedsięwzięcia, 14 kompleksów.

Przebudowaną drogę powiatową Wola Wiśniowa - Ludwinów - Bebelno w gminie Włoszczowa otworzyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. 3700 m drogi zostało zmodernizowanych w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Cała inwestycja kosztowała 1,6 mln złotych. Na sfinansowanie przebudowy dróg województwo świętokrzyskie, podobnie jak pozostałe regiony otrzymało w 2009 roku 62,5 mln złotych. Do programu w naszym regionie zakwalifikowano 107 projektów. W ramach

przedsięwzięcia wspierane będą projekty przebudowy, budowy lub remontu kluczowych odcinków dróg gminnych i powiatowych prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, a także tworzące powiązania sieci dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych. W 2010 roku uruchomione zostaną kolejne środki na drugą edycję Programu.

W otwarciu nowej strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Niestachowie uczestniczył wicewojewoda Piotr Żołądek. - Jestem pełen uznania dla Waszej ofiarnej służby i odwagi, z jaką podejmujecie się walki z żywiołami i ratowaniem ludzkiego życia. To Wy, Druhowie, pierwsi docieracie na miejsce zagrożenia i niesiecie niezawodną pomoc tym, którzy jej potrzebują - powiedział wicewojewoda. W trakcie uroczystości zaprezentowano wyposażenie oraz zdolności bojowe jednostki w Niestachowie, wicewojewoda przekazał strażakom agregat prądotwórczy.

Krzyżami Zasługi oraz Odznakami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odznaczyła wojewoda pracowników świętokrzyskich placówek ZUS. Nadane przez Prezydenta RP Brązowe Krzyże Zasługi za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych otrzymały pracownice kieleckiego oddziału ZUS - Renata Lis oraz Barbara Stefańczyk. Wojewoda uhonorowała także pracowników, którzy przez wiele lat pracy wykazują się niezwykłą wiedzą oraz umiejętnościami, Złotymi i Srebrnymi Odznakami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Dzisiejsza uroczystość była związana z 75. rocznicą powstania ZUS. Zakład powstał 24 października 1934 r. w wyniku decyzji prezydenta Ignacego Mościckiego o scaleniu pięciu wcześniej działających państwowych izb ubezpieczeniowych. Kielecki Oddział jest jednym z 43 w Polsce i obejmuje swoim zakresem działania teren województwa świętokrzyskiego. W oddziale zatrudnionych jest ponad 1400 osób, w tym w placówkach terenowych 541. Pracownicy kieleckiego oddziału miesięcznie obsługują 190 tys. klientów.

Temat miesiąca

Dzień Wszystkich Świętych.

Tradycja i współczesność.

„Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, Co to będzie, co to będzie?” – te słowa wypowiedane przez chór wieśniaków to najbardziej chyba znany fragment „Dziadów” Adama Mickiewicza – dzieła, w którym nasz wieszcz opisał starodawny, wywodzący się z czasów pogańskich, rytuał obchodzony niegdyś na terenach Litwy, Prus i Kurlandii. Odprawiany był on jesienią, w dniu dzisiejszych chrześcijańskich Zaduszek (choć około 2 maja, wedle faz księżycy, obchodzono też wiosenne święto zmarłych) i polegał na przygotowaniu uczty z rozmaitego jada i trunków, podczas której wzywane były duchy zmarłych. W tradycyjnym cyklu obrzędowym jesień oznaczała długi czas zamierania, który przypadał na październik, listopad i grudzień – i w tych właśnie miesiącach sytuowały się dawne pogańskie święta zmarłych. Według wierzeń, odprawiane wtedy uroczystości zapewniały przychylność duchów i jednocześnie pomagały im w osiągnięciu spokoju w zaświatach.

Mickiewicz tak wyjaśniał znaczenie opisywanego przez siebie zwyczaju: „*Dziady to nazwisko uroczystości obchodzonej dotąd między pospólstwem na pamiątkę dziadów, czyli w ogólności zmarłych przodków. W teraźniejszych czasach, ponieważ światło duchowieństwo i właściciele usiłowali wykorzezić zwyczaj połączony z zabobonnymi praktykami i zbytkiem częstokroć nagannym, pospólstwo święci Dziady tajemnie, w kaplicach lub pustych domach niedaleko cmentarza. Zastawia się tam pospolicie uczta z rozmaitego jada, trunków, owoców i wywołują się dusze nieboszczyków. Dziady nasze mają to szczególnie, iż obrzędy pogańskie pomieszane są z wyobrażeniami religii chrześcijańskiej*”. Główną postacią był Guślarz, zwany też

Koźlarzem lub Huslarem, który zapraszał dusze, aby posiliły się wraz z żywymi i wzywał je do wyjawienia, czego potrzebują, by osiągnąć zbawienie.

Za czasów chrześcijańskich rytuał ten odbywał się w miejscach uważanych za święte, związanych z dawnymi ośrodkami kultu: na wzgórzach, wzniesieniach, pod świętymi drzewami czy też w kaplicach, które zazwyczaj stawiano na ruinach dawnych pogańskich świątyń. Wędrującym duszom oświetlano drogę do domu rozpalając ogniska na rozstajach lub przy mogiłach – stąd wywodzi się tradycja stawiania zniczy na grobach. Ogniska rozpalano też na mogiłach samobójców i ludzi zmarłych tragicznie. Wierzono, że taki ogień ma moc oczyszczającą umarłych oraz daje ochronę żywym przed złymi mocami, które mogły się tam znajdować. W tym dniu wspierano też jałmużną żebraków, aby wspominali dusze zmarłych.

Wraz z umacnianiem się chrześcijaństwa, lokalne pogańskie zwyczaje były sukcesywnie zakazywane. Jednakże nawet najsurowsze zakazy nie były w stanie do końca wyprzeć kulturowanych od stuleci obrzędów. Zostawały one stopniowo adaptowane przez miejscową ludność lub zastępowano je innymi formami – co też Zygmunt Gloger zaznaczył w swej „Encyklopedii staropolskiej”: „*Czem na Litwie Dziady, tem na Podlasiu i Mazowszu były wyprawiane w dzień zaduszny Stypy i Obiady żałobne. Tylko lud polski, pod wpływem duchowieństwa, nadał zwyczajom tym charakter chrześcijańskiej pobożności i nieraz zaprasza księży na sute ‘obiady żałobne’ zastawiane po domach zamożnych kmieci w dzień Zaduszny*”.

Dzisiejsze Zaduszki to nic bowiem innego, jak zaadaptowane dawne obrzędy Dziadów. Dzień Zaduszny obchodzony jest od ponad tysiąca lat, po dniu Wszystkich Świętych, 2 listopada. „Przypomnienie wszystkich wiernych zmarłych” wprowadzone zostało do chrześcijańskiego kalendarium w roku 993 przez opata Odilo z klasztoru w Cluny w Burgundii i zastąpiło pogańskie uroczystości ku czci zmarłych, które wówczas jeszcze mocno utrzymywały się w Europie. Tradycja ta rozpowszechniła się w Kościele katolickim w XIII wieku. W Polsce zaczęła się tworzyć już w wieku XII – pierwszy jej ślad znajduje się w kalendarzu cysterskim z Łądu, a trzy stulecia później znana była w całym kraju.

To święto opiera się na przekonaniu, że dusze wiernych, którzy przed śmiercią nie zostali oczyszczeni z grzechów powszednich

Zaduszki to także czas zadumy i refleksji

nie mogą oglądać majestatu Boga, ale można im pomóc przez modlitwę i ofiarowanie mszy. Tegoż zadusznego dnia odwiedzamy na cmentarzach groby zmarłych bliskich, przyjaciół i znajomych oraz wspominamy wszystkich, którzy odeszli z tego świata. W kościołach odprawiane są msze za zmarłych, a symbolem pamięci o nich jest tradycja zapalania na mogiłach zniczy i świeczek oraz składania kwiatów.

Znicze na mogiłach są symbolem pamięci o zmarłych

Ponad stulecie więcej niż obchody Zaduszek liczy chrześcijańskie święto Wszystkich Świętych. Ustanowił je w roku 837 papież Grzegorz IV. Rozporządził on, by 1 listopada był dniem poświęconym pamięci męczenników, którzy oddali swoje życie za Chrystusa oraz pamięci wszystkich świętych Kościoła.

To święto ma nie tylko wymowę eschatologiczną, jest też wyrazem naszej pamięci o tych, którzy żyli przed nami. 1 listopada jest dniem skłaniającym nas do wspomnień o zmarłych, do refleksji i zadumy. Ma też czysto rodzinny wymiar - pozwala na spotkanie przy mogiłach przodków wszystkich bliskich, mieszkających w różnych częściach kraju czy świata, a nieraz także tych, z którymi dawno utraciliśmy kontakt. To chyba bardzo ważne w dzisiejszym, „zabieganym” i „zapracowanym” świecie.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w czasach Polski Ludowej świętu Wszystkich Świętych ówczesne władze starały się nadawać charakter świecki. Promowana wówczas nazwa „Święto Zmarłych” była wyłącznie nazwą potoczną i w żadnym stopniu nie odzwierciedlała znaczenia 11-wieków jego historii.

Zarówno w dzień Wszystkich Świętych, jak i w Dzień Zaduszy ludowa tradycja nakazywała przestrzegania wielu zwyczajów. Drzewiej - choć zapewne i dziś jeszcze napotkamy tu i ówdzie dawne echa - obowiązkiem żywych było wówczas zaspokojenie pragnień umarłych. Obrażone czy rozgniewane duchy mogły bowiem straszyc, wyrządzić szkody lub sprowadzić nieszczęście. Jesz-

cze na początku ubiegłego wieku istniał na wsi zwyczaj przygotowywania w ostatnim dniu października potraw, które pozostawiano na noc dla dusz zmarłych. Uchylone drzwi wejściowe były zaproszeniem, by odwiedziły one swe dawne mieszkania. Wierzono bowiem, że dusze doświadczać głodu i pragnienia, potrzebują wypoczynku i bliskości krewnych. Także przez dwa kolejne dni 1 i 2 listopada, po zapadnięciu zmroku, zabronionych było wykonywanie wielu prac domowych i gospodarskich - m.in. robienia masła, deptania kapusty, maglowania, przędzenia i tkania, cięcia sieczi, a także wylewania pompy - po to, by nie znieważać odwiedzającej rodzinny dom duszy.

Dawniej w okolicach między Końskimi a Przysuchą - choć pewnie było tak i w innych częściach kraju - na noc z 1 na 2 listopada ksiądz proboszcz zostawiał w miejscowym kościele przy ołtarzu ornat, stulę oraz wszelkie świątynne przybory. Po to ponoć, by duchy zmarłych proboszczów mogły dla zgromadzonych duchów niezających parafian odprawić Mszę świętą.

Dzień Wszystkich Świętych ma swoje korzenie w tradycji dawnego celtyckiego święta Samhain, związanego z końcem lata i zakończeniem zniw. Celtowie traktowali noc 31 października jako „dwanaście godzin czasu między czasem” - wieczorem kończyło się lato i stary rok, zaś zima i nowy rok zaczynały się o świcie. W tę magiczną noc duchy zmarłych zstępowały na ziemię, by uczestniczyć w obchodach święta razem z rodziną. Z tego powodu ludzie zbierali się przy miejscach pochówków i oświetlali je pochodniami, aby zmarli mogli odnaleźć drogę z cmentarza do domu. Mieszkańcy Irlandii przebierali się wówczas w kolorowe kostiumy i odprowadzali duchy do granic miasta czy wsi.

Ze święta Samhain wywodzi się z kolei tradycja Halloween, ostatnio coraz bardziej popularna także i w naszym kraju. Zwyczaj ten sprowadzili do Ameryki Północnej w XIX wieku irlandzcy imigranci, a w połowie XX wieku święto trafiło do zachodniej Europy. Halloween, kojarzony z przebierańcami i wydrążonymi dyniami, najhuczniej obchodzi się w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Szkocji, Anglii i oczywiście Irlandii, gdzie jest świętem państwowym.

Jednym z symboli Halloween są wydrążone dynie

Święto Niepodległości

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba i wicewojewoda Piotr Żołądek zapraszają mieszkańców Kielc na obchody 91. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Program obchodów:

godz. 11.00 – Msza Święta w intencji Ojczyzny;

godz. 12.15 – przemarsz uczestników uroczystości przed Pomnik Czynu Legionowego;

godz. 12.30 – uroczystości na placu przed Pomnikiem Czynu Legionowego: wojskowa warta honorowa, warta legionistów w mundurach z epoki, pieśni patriotyczne w wykonaniu Chóru Fermata, pokaz tańca w wykonaniu aktorów z WDK, salwa Bractwa Artyleryjskiego, przemówienia okolicznościowe, apel poległych i salwa honorowa Kompani Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, złożenie wieńców i wiązanek;

godz. 14.00 – WDK: uroczystość wręczenia odznaczeń i mianowań;

godz. 16.00 – Koncert „WDK – miastu”;

godz. 18.00 – Capstrzyk Niepodległościowy przy Pomniku Niepodległości, przemówienie Wojewody Świętokrzyskiego, Apel Poległych, złożenie wieńców i kwiatów.

Po uroczystościach przemarsz ulicą Sienkiewicza na Plac Artystów, gdzie odbędą się koncert orkiestry wojskowej, pokaz musztry paradnej oraz występ artystyczny klas mundurowych ZDZ.

Bieg Niepodległościowy

II Bieg Niepodległościowy o Puchar Wojewody Świętokrzyskiego odbędzie się 8 listopada w Kielcach. Impreza to element tegorocznych wojewódzkich obchodów Święta Niepodległości. Jej celem jest uświetnienie 91. rocznicy odzyskania niepodległości poprzez popularyzację i upowszechnianie biegania, jako najprostszej formy aktywności ruchowej i prozdrowotnej.

Zapisy do biegów należy zgłaszać telefonicznie (041 342 11 18), bądź pocztą elektroniczną (lukasz.mucha@kielce.uw.gov.pl), do dnia 6 listopada 2009 r. Zapisy odbywać się będą również w dniu zawodów, tj. 8 listopada 2009 r. w biurze imprezy mieszczącym się w Hotelu Łysogóry w Kielcach, od godziny 9.00 do godziny 10.45, po tym czasie zawodnicy nie będą wpisywani na listę uczestników.

Wszelkie informacje dotyczące imprezy znajdują się na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zostań rodziną zastępczą

Za nami kolejna już edycja kampanii wojewody „Potrzebuję rodziców od zaraz”. Problem niewystarczającej liczby rodzin zastępczych oraz zwiększenie świadomości mieszkańców naszego regionu na ten temat to główne cele realizowanej w październiku akcji.

Czwartą edycją akcji zainaugurowały I Międzynarodowe Zawody Sportowe Rodzicielstwa Zastępczego. Imprezę zorganizowano w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach. Do udziału w rywalizacji zaproszono opiekunów i wychowanków z rodzinnych domów dziecka w Paulinie z województwa kujawsko-pomorskiego, w Działoszynie z regionu łódzkiego, w niemieckim Erfurcie, ze Starachowic, Włoszczowy, Daleszyc oraz Rodzinę Zastępczą Zawodową Specjalistyczną z Kielc. Zawody rozegrano w trzech konkurencjach – mini piłce nożnej, mini koszykówce oraz tenisie stołowym. W kolejnym dniu rozegrano mecz halowej piłki nożnej między VIP-ami województwa świętokrzyskiego a reprezentacją rodziców zastępczych. W drużynie VIP-ów znaleźli się m. in. burmistrz Daleszyc Wojciech Furmanek, Tadeusz Dudka, prezes Korony Kielce oraz Lucjan Pietrzczyk, Świętokrzyski Wicekurator Oświaty. Po zaciętym pojedynku VIP-owie pokonali rodziców zastępczych 14:9. Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba wyróżniła zwycięzców organizowanych od soboty zawodów oraz wręczyła wszystkim nagrody.

Także w ramach kampanii „Potrzebuję rodziców od zaraz” odbył się cykl przedstawień artystycznych w Domu Środowisk Twórczych. Młodzi artyści z rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz klubów integracyjnych z całego województwa, przyłączając się do kampanii wojewody, przygotowali specjalny recital oraz przedstawienia. Imprezie towarzyszył konkurs kulinarny, w którym zadaniem było przygotowanie jak najbardziej smacznych potraw. Jury, po degustacjach, wyłoniło laureatów. Pierwsze miejsce zajęła Dobra Chata, druga lokata przypadła Rodzinnemu Domowi Dziecka nr z Daleszyc, a trzecie miejsce zajęła rodzina zastępcza ze Skarżyska-Kamiennej.

Kampanię zamknął II Ogólnopolski Zjazd Rodzin Zastępczych, który odbył się 21 października w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Spotkanie otworzył wicewojewoda Piotr Żołądek. Rozmawiano na temat problemów rozwojowych dzieci i młodzieży, funkcjonowaniu rodzin zastępczych w prawie polskim oraz o praktycznym działaniu takich instytucji. Zaprezentowano też organizacje pozarządowe, które przygotowały imprezę, a na co dzień pracują na rzecz rodzicielstwa zastępczego. O swoich dokonaniach mówili przedstawiciele Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Misja Nadziei”, kieleckiego oddziału Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa, Fundacji Pomocy Dzieciom „Przystanek dziecko” oraz Stowarzyszenia Rodzinnej Opieki Zastępczej.

Wieści z urzędu

Homo Homini

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba ogłosiła kolejną edycję konkursu Homo Homini, w ramach którego wyłonione będą najlepsze prace dotyczące osób niepełnosprawnych.

Celem akcji jest popularyzacja aktywnych form wspierania i działania na rzecz osób niepełnosprawnych w województwie świętokrzyskim. Konkurs ma również zachęcić do wspierania lub organizowania akcji wpływających na zmiany w sposobie postrzegania takich osób.

- Pokazywanie dobrych praktyk i dobrych rozwiązań może być niezwykle inspirujące. Chcemy, żeby te inicjatywy, które mają miejsce na terenie naszego województwa, wzbudziły zainteresowanie społeczne - podkreśliła wojewoda.

Z regulaminem konkursu można zapoznać się na stronie internetowej ŚUW www.kielce.uw.gov.pl

Obradowała Komisja

Ocena stanu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013 była głównym tematem obrad Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Na posiedzeniu przedstawiciele Departamentu Polityki Regionalnej oraz Departamentu Funduszy Strukturalnych Urzędu Marszałkowskiego przedstawili stan realizacji programu operacyjnego. Podczas dyskusji wypracowana została szczegółowa opinia WKDS na temat wykorzystania funduszy i realizacji założeń programu operacyjnego.

Spotkaniu przewodniczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Ministerialna akcja

„Praca na czysto” - to tytuł akcji rozpoczętej przez Ministerstwo Środowiska. Inicjatywa ma na celu pomoc przedsiębiorcom w kreowaniu proekologicznego wizerunku firm.

Akcja skierowana jest do firm i urzędów. Wszystkie instytucje, w których przeprowadzono ciekawe wewnętrzne akcje edukacyjne, mogą przesyłać ich opisy drogą mailową do Departamentu Edukacji Ekologicznej w Ministerstwie Środowiska. Informacja o takiej akcji wraz z logo firmy zostanie umieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska. Różnorodność pomysłów na takie akcje jest zależna tylko od wyobraźni pracowników firmy. Można przeprowadzić zbiórkę starego sprzętu elektronicznego, wewnętrzne audyty stopnia recyklingu w firmie czy też quizy na znajomość zagadnień ekologicznych.

www.mos.gov.pl

Ze szczegółami akcji można zapoznać się na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl

Czas na oszczędzanie energii

Z prośbą o udział w kampanii „Czas na oszczędzanie energii” zwrócił się do świętokrzyskich samorządowców wicewojewoda Piotr Żołądek.

Od 2007 roku Ministerstwo Gospodarki prowadzi kampanię informacyjną „Czas na oszczędzanie energii”, której celem jest racjonalizacja wykorzystywania energii. Elementami tegorocznej edycji kampanii są plakaty informacyjne oraz zakupione przez Ministerstwo Gospodarki świetlówki energooszczędne, pozwalające zmniejszyć zużycie energii aż o 80 procent. Samorządowcy z terenu naszego województwa mogą je odbierać bezpłatnie do końca listopada w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

Poprzez akcję Ministerstwo Gospodarki, wspólnie z ŚUW, pragnie zachęcić lokalne społeczeństwo naszego regionu do bardziej efektywnego użytkowania energii.

Konkurs dla licealistów

Konkurs promujący ideę transplantacji ogłosiła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Adresatami przedsięwzięcia są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych województwa świętokrzyskiego.

To kolejna inicjatywa propagująca kampanię wojewody „Przeszczep to drugie życie”. Celem konkursu jest rozpowszechnienie w rozmaitych formach (np. rozprawk, plakatów, prezentacji multimedialnych czy stron internetowych) idei ratowania ludzkiego życia przez transplantację narządów. Prace konkursowa należy przesyłać w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2010 roku. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego www.kielce.uw.gov.pl

Z Unią na Ty

Układ z Schengen (cz. 2)

Droga Polski do Układu z Schengen rozpoczęła się już na wstępnym etapie rozmów prowadzonych z krajami ubiegającymi się o akcesję. Dostosowania do unijnych standardów dotyczyły przede wszystkim wprowadzenia obowiązku wizowego dla obywateli 15 państw znajdujących się na tzw. „czarnej liście” Unii Europejskiej, wobec których Polska stosowała w tym czasie ruch bezwizowy, a także wzmocnienia infrastruktury ochrony granicznej, przygotowania polskiej administracji do skutecznego egzekwowania prawa wspólnotowego oraz przyjęcia szeregu rozwiązań legislacyjnych.

W Polsce, w kwestii wdrażania dorobku prawnego Schengen, dokumentem strategicznym jest „Plan Działania w zakresie wdrażania dorobku prawnego Schengen w Polsce”. Ten corocznie aktualizowany dokument określa zarówno priorytety, jak i instrumenty wdrażania *acquis* Schengen w naszym kraju. Innym dokumentem mającym istotne znaczenie dla przystosowania polskich granic do wymagań Schengen jest Strategia Zintegrowanego Zarządzania Granicą.

Szczegółowa prezentacja projektu budowy polskiego komponentu Systemu Informacyjnego Schengen została zawarta w „Programie dla uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w realizacji tytułu IV Konwencji Wykonawczej Schengen”, który został przyjęty w czerwcu 2006 r. W sierpniu 2007 r. weszła w życie „Ustawa o udziale RP w SIS i VIS”, która określa zasady i tryb naszego udziału w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej. Zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych Unii Europejskiej, w odniesieniu do granic lądowych i morskich nastąpiło 21 grudnia 2007 r.

Po przystąpieniu do strefy Schengen, obywatele Polski uzyskali możliwość w pełni swobodnego podróżowania po obszarze Schengen, obejmującym obecnie znaczną część kontynentu europejskiego. W szczególności zniesienie kontroli granicznych zlikwidowało konieczność oczekiwania na odprawę i dzięki temu wydatnie skróciło czas podróży.

Wraz ze zniesieniem kontroli granicznych nastąpiło ujednoczenie procedur wizowych, w tym zasad wydawania wiz obywatelom państw trzecich. Poprawie uległ ogólny poziom bezpieczeństwa publicznego. Przyczyniła się do tego ściślejsza współpraca służb odpowiedzialnych za zapewnienie obywatelom szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym zwalczanie i zapobieganie przestępczości. Szczególnie przydatnym narzędziem okazał się System Informacyjny Schengen. Wypracowanie najlepszych praktyk działania, wspólne szkolenia oraz wymiana doświadczeń przyczyniły się do lepszego przygotowania funkcjonariuszy policyjnych i granicznych do wykonywania ich obowiązków.

Zakwalifikowano „schetynówki” na przyszły rok

Listę rankingową wniosków złożonych przez powiaty i gminy województwa świętokrzyskiego na dofinansowanie przebudowy, budowy lub remontów sieci dróg lokalnych w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych na rok 2010 zatwierdziła komisja pod przewodnictwem Wojewody Świętokrzyskiego.

Ogółem wpłynęło 108 wniosków na kwotę 111 723,2 tys. zł, w tym 26 wniosków z powiatów na kwotę 49 221,9 tys. zł oraz 82 wnioski z gmin na kwotę 62 501,3 tys. zł. Na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 157/2009 z dnia 15 września 2009 województwo świętokrzyskie otrzymało do dyspozycji 52 540 tys. zł. Na podstawie merytorycznej oceny dokonanej przez komisję, wojewoda rekomenduje do zatwierdzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 17 wniosków z powiatów na kwotę 26 270 tys. zł oraz 20 wniosków z gmin na kwotę 26 270 tys. zł. Wnioski ponad limit nie były rozpatrywane przez komisję i zostały odesłane do wnioskodawców.

Kolejna „schetynówka” otwarta

Pełny wykaz zakwalifikowanych wniosków dostępny jest na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (www.kielce.uw.gov.pl) w zakładce dotyczącej Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.

Wnioskodawcy Programu mają prawo wniesienia zastrzeżeń do ogłoszonych list rankingowych w nieprzekraczalnym terminie do 7 listopada 2009 roku. Zastrzeżenia zgłoszone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Pierwszy nabór wniosków do Programu Wieloletniego pn. „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” przeprowadzono w listopadzie ubiegłego roku. Po ocenie projektów do realizacji w naszym regionie w 2009 roku ostatecznie zakwalifikowano 107 propozycji przebudowy dróg gminnych i powiatowych. Do tej pory zrealizowano już większość z zakładanych projektów, m.in. 4,5-kilometry odcinek drogi gminnej w Janowicach w gminie Ożarów czy też zbudowano 1300-metrową drogę w Bidzinach w gminie Wojciechowice. Łącznie w województwie świętokrzyskim do końca roku przebudowy doczeka się ponad 126 km dróg gminnych i 122 km dróg powiatowych.

„Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze”

„Widzimy, oceniamy i działamy” to główne przesłanie tegorocznej edycji kampanii „Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze”. Konferencji inauguracyjnej akcję przewodniczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

- Cieszę się, że w tym roku spotykamy się w większym gronie. Wspólne działanie znacznie ułatwi nam pracę i przede wszystkim zwiększy bezpieczeństwo wszystkich użytkowników ruchu drogowego - podkreśliła wojewoda.

Spotkanie odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim i dotyczyło spraw związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym. Zebrani dyskutowali o odniesionych przez poprzednie edycje kampanii sukcesach oraz przedstawili statystyki, na bazie których zbudowano strategię działań w ramach tegorocznej akcji. Istotnym, obok współpracy, elementem przedsięwzięcia będzie promocja akcji, która - zgodnie z zamierzeniem organizatorów - ma wpłynąć na zwiększenie świadomości uczestników ruchu drogowego, a tym samym prowadzić będzie do zachowania bezpieczeństwa na drogach.

Tegorocznymi organizatorami akcji są: Wojewoda Świętokrzyski Bożentyna Pałka-Koruba, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” Świętokrzyskie Stowarzyszenie „Wspólnie

Pomagamy”, Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polskie Radio Kielce oraz Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Kielcach.

W kampanii pomagają także księża z diecezji znajdujących się na terenie województwa świętokrzyskiego, którzy przypominają swoim parafianom o bezpieczeństwie w ruchu drogowym podczas niedzielnych nabożeństw.

Konkurs kulinarny wojewody

W Targach Kielce odbył się konkurs gastronomiczny organizowany przez Wojewodę Świętokrzyskiego promujący regionalną kuchnię świętokrzyską.

Na zaproszenie wojewody w przedsięwzięciu wzięło udział 12 restauratorów. Każdy stanął do rywalizacji

o tytuł „Restauracja z kuchnią regionalną”. Konkurs polegał na przyrządzeniu potrawy w trzy godziny. Dania były inwencją uczestników konkursu, jedyną koniecznością było zwrócenie szczególnej uwagi na charakter regionalny potrawy. Wszystkie dania zostały zaprezentowane jury konkursu, któremu przewodniczyli – mistrz kuchni Robert Sowa oraz wicewojewoda Piotr Żołądek.

Na restauratorów czekały atrakcyjne nagrody, m.in. specjalistyczny piec oraz honorowy tytuł „Laureat konkursu Wojewody Świętokrzyskiego o miano „Restauracja z kuchnią regionalną”. Główna nagroda przypadła restauracji Victoria z Hotelu Łysogóry w Kielcach.

Imprezę zorganizowano podczas III Targów Wyposażenia dla Piekarstwa, Gastronomii i Przemysłu Przetwórczego „Gastro-Tech”.

W drugim dniu Targów wyłoniono także zwycięzcę rywalizacji na „Najciekawszą aranżację stoiska”. Pierwsze miejsce w konkursie zajął Pałac w Kurozwękach, drugą lokatę zajęła restauracja Victoria z Hotelu Łysogóry w Kielcach, a na trzeciej pozycji uplasowała się Karczma „Cztery Konie” z Kielc. Wszyscy laureaci otrzymali nagrody od wojewody oraz sponsorów konkursu firm: Markus, „Społem” Kielce oraz RM Gastro.

Ludzie naszego regionu

Ks. Wł. Siarkowski

Zaliczany do grona wybitnych przedstawicieli XIX-wiecznych badaczy regionalnej przeszłości, etnograf-amator, wytrawny znawca i wnikliwy zbieracz folkloru, przez całe życie związany był z ziemią świętokrzyską, zarówno w pracy duszpasterskiej, jak i naukowej. Urodził

się w Imielnie niedaleko Jędrzejowa 28 lutego 1840 roku. Szkołę wydziałową oraz gimnazjum ukończył w Krakowie, a od 1860 r. związany był z Seminarium Duchownym w Kielcach. Święcenia kapłańskie uzyskał 3 lipca 1864 r., był wikarym w Proszowicach, następnie w kieleckiej kolegiacie NMP, a w 1877 r. otrzymał probostwo parafii Kije.

Wszechstronna pasja poznawcza ks. Siarkowskiego daleko wykraczała poza miano „zbieracza starożytności”, jakim często obdarzano tego typu badaczy w okresie dziewiętnastego stulecia. Swe naukowe prace prowadził wielotorowo. Oprócz zainteresowania regionalnym folklorem - dokładnego badania gwary, ubioru, pieśni czy obyczajów świętokrzyskiej wsi, skupiał się także na opisywaniu i dokumentowaniu zabytków sakralnej sztuki i architektury oraz poszukiwaniach archeologicznych. Wiele czasu spędzał na archiwalnych kwerendach.

Dorobek piśmienniczy „świętokrzyskiego Kolberga” – jak nazywa się ks. Siarkowskiego (nota bene z Oskarem Kolbergiem często korespondował) – liczy ponad 150 publikacji. Wiele z nich to artykuły prasowe, głównie w „Gazecie Kieleckiej”, „Przeglądzie Katolickim”, tygodniku „Zorza”, „Tygodniku Ilustrowanym” i etnograficznym miesięczniku „Wisła”. Popularyzacji wiedzy służyły świetne teksty, które ukazały się w „Kalendarzu kieleckim” oraz „Pamiętniku kieleckim” w roku 1871 i 1874. Jest również autorem części haseł w znanej „Encyklopedii kościelnej” ks. M. Nowodworskiego, zaś w prestiżowym miesięczniku „Biblioteka Warszawska” zamieszczał teksty dotyczące historii Polski.

Największą sławę przyniosły ks. Władysławowi Siarkowskiemu jego monumentalne dzieła: trzyczęściowe „Materiały do etnografii ludu polskiego z okolic Kielc”, które wydał w latach 1878-1880 oraz „Materiały do etnografii ludu polskiego z okolic Pińczowa”. Do cennych prac w jego dorobku należą też „Dzwony w guberni kieleckiej” i „Groby kościoła N. Maryji Panny w Kielcach”.

Publikacje te wzbudzały duże zainteresowanie w środowiskach naukowych. Wiele materiałów nadesłanych przez świętokrzyskiego badacza zamieścił w swym obszernym dziele poświęconym polskiemu ludowi wspomniany już znany etnograf Oskar Kolberg, który tak pisał o ks. Siarkowskim: „nauka zawdzięczać będzie światłemu i zasłużonemu temu mężowi nagromadzenie znacznych ilości materiałów, do rozjaśnienia przeszłości obyczajowej ludu nader pomocnych”.

Ks. Władysław Siarkowski zmarł 23 marca 1902 r. w Grodzcu.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Kurzelów

Pierwsze wzmianki źródłowe o tej położonej za Włoszczową miejscowości pochodzą z XII stulecia. W dokumencie

z roku 1260 widnieje diakon Leonard i kanonik *de Curelow*, co potwierdza, że istniał tu ważny ośrodek kościelny, siedziba kapituły kolegiackiej. „Starożytność” osady nie pozostawia zatem wątpliwości, choć Jan Długosz widział przyczynę jej słabego z początku jej rozwoju w tym, iż leżała w okolicy „kamienistej i nieurodzajnej”

Przed wiekami Kurzelów stał się jednakże prężnym ośrodkiem rzemieślniczym oraz naukowym, a zawdzięczał to ówczesnym właścicielom - arcybiskupom gnieźnieńskim. W latach 80-tych XIV wieku wieś uzyskała prawa miejskie, a stało się to z inicjatywy arcybiskupa Jakuba Świnki. Czynnikiem miastotwórczym było tu zapewne, oprócz istnienia wspomnianego ośrodka kolegiackiego, także położenie osady na szlaku z Krakowa do Radomia i Przedborza. W XIV w. było to już miasto rozwinięte, ściągali tu kupcy i handlarze, otoczone było 5 wsiami, a w okolicy rozwijał się przemysł górniczy i drzewny. Nadal posiadało też dwór arcybiskupi. O życiu gospodarczym miasta dużo więcej dowiadujemy się ze źródeł pochodzących z XVI wieku – wymienianych jest cały szereg rzemieślniczych profesji. Handel skupiał się wokół kilku karczem oraz czterech jarmarków.

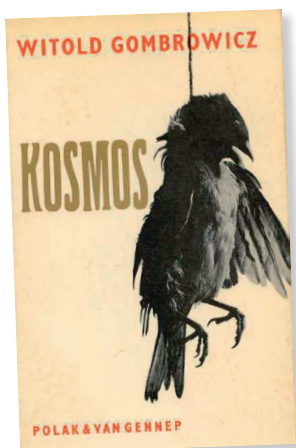
Początki kościoła w Kurzelowie nikną w pomroce dziejów – wiadomo jednak, że przed powstaniem kolegiaty był tu kościół parafialny p.w. św. Wojciecha. Kolegiata Najświętszej Marii Panny istniała już w XIII wieku, a w połowie XIV stulecia została zreformowana przez biskupa Jarosława Bogorię Skotnickiego. Obecnie świątynia jest jedyną pamiątką dawnej świetności Kurzelowa.

Przy kolegiacie powstała szkoła, a Kurzelów z czasem stał się ważnym ośrodkiem nauki i kultury. Złotymi zgłoskami w historii nauki polskiej zapisał się kurzelowianin Jan Brożek (1585-1652), jeden z najbardziej wykształconych ludzi swej epoki, wybitny astronom propagujący teorię kopernikańską, matematyk, teolog, doktor medycyny, profesor oraz, pod koniec życia, rektor Akademii Krakowskiej. Rektorem krakowskiej uczelni był też pochodzący z Kurzelowa astronom i matematyk Jan Muscenius, również zwolennik nauk Mikołaja Kopernika, żyjący w latach 1532-1602.

Zniszczone w czasie potopu szwedzkiego miasto podupadło. W 1869 roku, na skutek przeprowadzonej w zaborze rosyjskim reformy administracyjnej, Kurzelów utracił prawa miejskie.

Warto przeczytać

Kosmos

Witold Gombrowicz... Hm... Witold Gombrowicz pisał dzieła, które zarezerwowały mu najwygodniejsze miejsce w loży największych polskich pisarzy. Ale gdyby przez całe życie napisał tylko tę jedną książkę, to i tak byłby wielki. „Kosmos” to taka dziwna historia, że najlepiej czytać ją pod koniec życia, bo potem już ciężko znaleźć inną, lepszą powieść. Można się tylko pocieszać czyta-

niem „Kosmosu” po raz drugi, trzeci, dwudziesty... Ale i tak warto, chyba głównie dlatego warto.

Książka jest tworzeniem historii na oczach czytelnika. Ona tworzy się sama, jak rzeczywistość, jak świat

mroczny, czarny, inny i nierealny – jak zaświat, czyli Kosmos. Bo to w chaosie rodzi się opowieść, a w niej śmierć – punkt kulminacyjny dzieła, jak nieustające perturbacje uciekających w poszukiwaniu sensu galaktyk i gasnących gwiazd. Śmierć w poszukiwaniu sensu, zabójstwo dla zyskania sensu, sens spotęgowany śmiercią. I choć to właśnie śmierć z góry wyklucza szukanie sensu, to jednak wszystko dąży tutaj w jej kierunku.

Dzięki najpiękniejszej i najbardziej rozbudowanej metaforze w historii literatury, „Kosmos” jest ukazaniem i możliwością udziału w twórczym niepokoju, jest tym uczuciem towarzyszącym pisaniu, tworzeniu dzieła artystom – to jak poszukująca historia o poszukiwaniu... Polecam.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

Dżem nostalgicznie

*Lecz we mnie zostało coś z tamtych lat,
Mój mały, intymny, muzyczny świat.
„Wehikuł czasu”*

Mimo, że o Dżemie już było, pokusiłem się znów wspomnieć o Legendzie. W październiku Dżem obchodził 30. urodziny podczas koncertu w katowickim spodku.

Występ podzielony był na trzy części: akustyczną, symfoniczną (z udziałem orkiestry) i blues-rockową. Gościnnie z zespołem wystąpił syn Ryśka Riedla, Sebastian, jednak największe wrażenie wywarły na mnie utwory z wokalem Jacka Dewódzkiego.

Jesienna aura sprawia, że jeszcze chętniej sięgam do ich muzyki. Fanem Dżemu byłem, odkąd tylko pamiętam. Każda piosenka urzeka mnie prostotą i prawdziwością, zresztą jak chyba każdego wielbiciela ich twórczości.

Zastanawiam się, czy jakiś polski zespół dorównuje Dżemowi pod względem wiernych, stałych fanów. Nasze pokolenie znało ich dobrze – odkąd pojawili się na scenie, mieli wciąż rosnącą rzeszę wielbicieli, często koncertowali, jeździli na przeglądy i festiwale. Młode

pokolenie powinno uczyć się dobrego bluesa od nas. My byliśmy i jesteśmy na niego skazani przez czasy, w jakich się wychowywaliśmy. Cieszę się, że coraz więcej młodych ludzi zaraża się tą muzyką. Może o tym świadczyć ogromna popularność filmu o Ryśku Riedlu „Skazany na bluesa”, w kinach obejrzało go prawie 200 tysięcy osób!

Muzyka Dżemu jest dla mnie ponadczasowa, uniwersalna, w każdym okresie życia słyszałem u nich to, czego poszukiwałem. Na początku młodzieńczy bunt i konflikt z otaczającym światem, później budowanie wartości i poznawanie życia. Może właśnie to było magnesem dla fanów...? Rozmaitość motywów i niebanalna aranżacja? Po śmierci Riedla piosenki zyskały drugie dno. Dramat życia słyszy się w każdym utworze. Tę tragedię da się odczytać nie tylko z tekstów, ale też z tych prostych, ale urzekających bluesowo-rockowych dźwięków. Ich muzyka przekazuje emocje i uczucia.

Teraz w muzyce Dżemu odnajduję wspomnienia i chwile ukojenia. Słuchając Wehikułu czasu czy Whisky skutecznie „wyłączam się”. Każdy przecież potrzebuje chwili tylko dla siebie, szczególnie podczas wczesnych wieczorów...

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

V Przegląd Pieśni Patriotycznych i Legionowych

9 listopada, poniedziałek, godz. 9

Miejsce: sala widowiskowa kina „Etiuda”, Al. 3 Maja 6, Ostrowiec Świętokrzyski

Informacje 041 247 65 80, www.mck.ostrowiec.pl

Promujący pieśni żołnierskie i partyzanckie, rozwijający uczucia patriotyczne, pogłębiający intelektualny i uczuciowy związek z kulturą narodową, podtrzymujący tradycję narodową konkurs już na stałe zagościł w kalendarzu świętokrzyskiej sceny kulturalnej.

Najpiękniejsze, wzruszające pieśni patriotyczne i legionowe, przywracające pamięć o bohaterach narodowych zabrzmiały po raz piąty w ścianach sali widowiskowej kina Etiuda w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Grzegorz Turnau w Kielcach

14 listopada, sobota, godz. 18

Miejsce: Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach, ul. Ściegiennego 2

Informacje 041 340 72 91, 0 604 496 001

Gościem kieleckiej sceny WDK będzie Grzegorz Turnau - poeta, kompozytor, pianista i aranżer. Artysta, inspirowany twórczością Jana Kantego Pawлуśkiewicza i Marka Grechuty, kontynuuje tradycję krakowskiej piosenki literackiej. Śpiewa teksty własne, a także wiersze m. in. Michała Zabłockiego, Ewy Lipskiej, Wiesława Dymnego. Za swą twórczość artysta otrzymał wiele nagród. Miłośnicy twórczości artysty będą mogli usłyszeć jego najbardziej znane piosenki. Bilety można nabyć w kasach WDK, Orbisu, Omnii i Agencji Pop Art.

Niezależny Przegląd Form Dokumentalnych – NURT 2009

16 – 20 listopada

Miejsce: Kieleckie Centrum Kultury, Plac Moniuszki 2b

Informacje: 041 344 40 32, www.kck.com.pl

Impreza ma ocalić od zapomnienia i popularyzować wartościowe pozycje dokumentalistów, które sprawdzić się mogą dopiero w zetknięciu z odbiorcą. Przegląd NURT, powołany do życia w roku 1995 w Krakowie zadomowił się od roku 1996 w samym sercu Polski - w Kielcach, w Kieleckim Centrum Kultury. Kolejne jego edycje, każdorazowo będące sukcesem artystycznym i frekwencyjnym, utrwaliły obraz imprezy jako dorocznego podsumowania i obrachunku wszystkich wykształconych przez praktykę telewizyjną i filmową gatunków i form dokumentalnych. Tegoroczny NURT skupi w Kielcach wybitnych dokumentalistów, krytyków oraz przedstawicieli środowiska artystycznego, związanych swoją codzienną praktyką z dokumentem filmowym i telewizyjnym.

Pamięci twórców Kabaretu Starszych Panów

28 listopada, sobota, godz. 9

Miejsce: Domu Kultury im. W. Gombrowicza w Ćmielowie, Rynek 50

Informacje: 015 861 21 08

To już drugi Wojewódzki Koncert Wokalny poświęcony pamięci twórców Kabaretu Starszych Panów, w piątą rocznicę śmierci Jeremiego Przybory i 25 rocznicę śmierci Jerzego Wasowskiego. Zgłoszenia do konkursu przyjmowane będą do 20 listopada na podstawie nadesłanych kart zgłoszeń na adres: Dom Kultury im. W. Gombrowicza, Rynek 50, 27-440 Ćmielów.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Kaczka po dzierąsku

Składniki: sprawiona kaczka, sól, pieprz, czosnek, masło, czerwone wytrawne wino.

Nadzienienie: 0,5 kg mięsa wieprzowego, 2 jajka, duże jabłko - szara renetta, kilka suszonych śliwek, pieprz, sól.

Sposób przyrządzenia:

Jabłko siekamy w kostkę, śliwki w paseczki. Wszystkie składniki nadzienia mieszamy razem i przyprawiamy solą i pieprzem. Kaczkę nacieramy roztartym czosnkiem, solą i pieprzem i odkładamy na kilka godzin w chłodne miejsce. Kaczkę nadziewamy przygotowanym nadzieniem i spinamy wykałaczką. W rondlu rozpuszczamy masło, kładziemy nadzianą kaczkę i pieczemy. Podczas pieczenia podlewamy czerwonym wytrawnym winem. Pieczemy do momentu, aż kaczka będzie miękka. Najlepiej smakuje pieczona w wiejskim piecu chlebowym, w trakcie pieczenia chleba.

Przepis przygotowany przez Grupę Inicjatywną Odnowy Wsi w Dzierążni.

Śledzie pod pierzyną

Składniki: 5 jajek 1/2 kg śledzi, 2 buraki, 2 marchewki, 2 cebule, majonez, 20 dag sera żółtego.

Sposób przyrządzenia:

Jajka ugotować, zetrzeć na tarce buraki, marchew ugotować i również zetrzeć na tarce.

I warstwa: buraki i marchew- zetrzeć i zakwaszyć kwaśnym. II warstwa: majonez. III warstwa: śledzie pokrojone w kostkę i cebula oraz 2 łyżki oleju. IV warstwa: majonez. V warstwa: jajka starte na tarce. VI warstwa: majonez. VII warstwa: ser żółty starty na małych otworach tarki.

Parzybroda

Składniki: 1/2 kg kapusty kiszzonej, 1/2 kg kapusty świeżej, 1/2 kg wędzonej słoniny lub żeberka, 4 ziemniaki, przyprawy

Sposób przyrządzenia:

Obydwie kapusty ugotować osobno, po ugotowaniu połączyć je z obsmażoną słoniną lub żeberkami. Zagęszczamy to ugotowanymi ziemniakami, doprawiając do smaku solą, pieprzem oraz dowolnymi przyprawami.

Przepisy przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich w Mirocicach.